

F a b i o   R o s i n i

SAMO LJUBEZEN USTVARJA

Duhovna dela usmiljenja

S predgovorom p. Marka Ivana Rupnika

založba **EMANUEL**

Fabio Rosini
SAMO LJUBEZEN USTVARJA
Duhovna dela usmiljenja

Prevod: Marija Šimenc
Jezikovni pregled: Maja Kos
Spremna beseda: Marko Ivan Rupnik
Zasnovna naslovnice: Polona Lisjak
Oblikovanje in prelom: Sandra Pohole, K8 dizajn
Izdaja: prva

Izdala in založila: Založba Emanuel d.o.o., Ljubljana, 2019
Naklada: 600 izvodov

Naročila: narocila@zalozba-emanuel.si
Spletna trgovina: www.zalozba-emanuel.si
031 705 792

© Založba Emanuel d.o.o., 2019, za izdajo v slovenskem jeziku
Naslov izvirnika: *Solo l'amore crea. Le opere di misericordia spirituale*

© Edizioni San Paolo s.r.l., 2016, Piazza Soncino, 5, 20092 Cinisello Balsamo (Milano),
ITALIA, www.edizionisanpaolo.it, za izdajo italijanskem jeziku

Vam je knjiga všeč? Več informacij o knjigah in zgoščenkah Založbe Emanuel najdete na spletni strani www.zalozba-emanuel.si, kjer se lahko naročite tudi na prejemanje e-novic, v katerih vas obveščamo o novostih, dogodkih in akcijah.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-423.79
27-42

ROSINI, Fabio
Samo ljubezen ustvarja : duhovna dela usmiljenja /
Fabio Rosini ; s predgovorom Marka Ivana Rupnika ;
[prevod Marija Šimenc]. - 1. izd. - Ljubljana : Emanuel, 2019

Prevod dela: Solo l'amore crea

ISBN 978-961-7019-11-7
299127808

Knjigo sem spisal v prvem poletju,
ko matere in očeta ni več ob meni.

Posvečam jo njima,
ki me pričakujeta v nebesih
in ki sta čakala name zelo,
preveč, tudi na zemlji.

Dala sta mi gotovost, najboljše nasvete, jaz pa sem ju
spregledal, bil do njiju hudoben, jima povzročal bolečino,
ju užalil, preizkušal njuno potrpežljivost.

A nihče ni molil zame več kot onadva.

Računi se ne izidejo.

PREDGOVOR

Fabio Rosini je gotovo eden najbolj poznanih oznanjevalcev evangelija ne le v Italiji, ampak po vsej Evropi. Njegove nagovore spremlja samo v Italiji več kot sto tisoč ljudi. Je izredno spreten, prepričljiv in globok pridigar. Ko poslušas njegovo duhovno izvorno in v Svetem pismu in izročilu utemeljeno razlago desetih zapovedi ali sedmih znamenj, te to zares zaznamuje.

Rosini je živa priča, ki potrjuje, da je danes izredno ugoden čas za resnično versko in duhovno globoko oznanilo. Ob njegovih nagovorih prihaja do resničnih spreobrnjenj. Fabio nagovori ljudi, ki še nikoli niso stopili v cerkev.

Knjiga, ki jo držite v rokah, je neločljiva od njenega avtorja. Fabio je svež, živ in izredno konkreten govornik. Kljub temu, da je študijsko zelo podkovan, je ta knjiga napisana tako, kot bi ga poslušal v živo. Kdor hoče napisati knjigo, se običajno najprej zapre v knjižnico in potem v samoto, da lahko piše. Rosini pa se je umaknil med ljudi. Že vrsto let se pozna in si duhovno pomagava; iskreno moram reči, da si Rosinija enostavno ne morem predstavljati brez ljudi, h katerim je poslan. Tudi v tem času, ko je bil zelo preizkušan z boleznijo in sva bila še bolj povezana, lahko pričujem, da zanj ni življenja brez ljudi, katerim bi rad oznanil in razdelil to, kar je tudi on sam zastonj prejel. Pričujoča knjiga je del življenja enega najbolj gorečih duhovnikov našega časa in je izraz njegovega odnosa do ljudi, na katere se obrača kot oznanjevalec.

Fabio je človek s prefinjeno kulturo in z značilno rimsko govornico. Ko ga bereš v italijanščini, podoživljaš najbolj žlahtno rimsko govorništvo, ki je intelektualno zahtevno in istočasno povsem vsakodnevno, tisto, ki ga ujameš na vsakem koraku na ulici, v trgovini ali v krogu najbolj intimnih prijateljev. Rosinija je zaradi tega najbrž nemogoče zares »prevesti«. Na prvi vtis se zdi, da je besedilo zgolj prepis njegovih pridig. Pa ni tako. Gre res za njegov slog, ki je tako sočen, da je dejansko razumljiv samo v rimski italijanščini. To besedilo je izraz njegove osebnosti, njegove besede, ki se izraža z vso močjo tudi preko telesnih gest.

Vsekakor gre za modrostno besedilo. Ne za besedilo, ki je naučeno, prepisano ali literarno obdelano, z visoko letičimi idejami in vrsto akademskih opomb – čeprav bi jih Rosini seveda lahko veliko naštel. Gre za pristno modrostno zvrst pisanja. Rosini namreč dobro ve, da življenje ne sledi teorijam, ampak modrosti, ki prihaja iz življenja. To besedilo je – kot vsa modrostna besedila – predvsem koristno. Koristno za življenje, ki gre onstran groba in ostane.

To je tista prava modrost oziroma umetnost življenja, ki jo vsi iščemo. To je tisto globoko neusahljivo hrepenenje po življenju, ki ne zatone. Vsakdo si želi, da bi vsaj nekaj njegovega življenja ostalo za vekomaj. In vsakdo si želi, da bi bilo to, kar bi ostalo, lepo. Lepota pa je, kot pravi Pavel Florenskij, uresničena ljubezen. Zato se v bistvu vsak človek trudi, da bi skozi njegovo življenje steklo nekaj tiste božanske skrivnosti, ki jo imenujemo ljubezen. In če jo človek sprejme in prelije v drugega, se ta ljubezen v njem uresničuje in on postaja lep. In tak človek vstopa v večni spomin Troedinega, v spomin Boga Očeta samega.

Zato je ta knjiga napisana za tiste, ki si želijo živeti in ne le »debatirati«. To besedilo je res za življenje in ne za na knjižno polico.

Knjiga je posvečena delom usmiljenja, zato je jasno, da Rosini pristopa s stališča resnega duhovnega življenja. Besedilo nazorno pokaže, da ne gre za »dela« usmiljenja, ampak za posredovanje tega, kar smo sami prejeli. Kateri človek lahko dela dela, ki spominjajo na Boga? Gre za odrešenega človeka, ki prejema dar novega življenja, in to tako celostno, da prav s svojo človeškostjo postane razodetje tega daru. Odrešenje pomeni živeti našo človeško naravo s tistim sinovskim jazom, ki sebe naredi za prostorje razodetja.

Že telesna dela usmiljenja so precej kompleksno vprašanje. Naš stari jaz, ki nikakor noče biti sinovski, bi namreč zelo rad uveljavil sebe tudi preko religiozne prakse. Zato je - kot nam kaže zgodovina - tudi naša vera zelo dovzetna za to skušnjava: samouveljavitveni jaz se poslužuje tudi duhovnih stvari, da bi se odkupil, uveljavil in uresničil v nekem idealnem svetu. Kaj šele, ko gre za duhovna dela usmiljenja. Tu je res potrebna velika modrost, velika izkušnja, kar pomeni izkušnja odrešenosti, izkušnja Očetove ljubezni.

Objava slovenskega prevoda razodeva, da so v Sloveniji kristjani občutljivi za tisto pravo, dobro hrano. Skupnost, ki ima izredno tenkočuten posluh in zna razločevati med tem, kar ima težo, in tem, kar samo »zgleда«, pa dejansko ni, bo gotovo znala dati prostor še kakšni drugi Rosinijevi knjigi.

p. Marko Ivan Rupnik

UVOD

Opogumil sem se, da bom tiho, brez hrupa, po prstih in v upanju, da ne bom zmotil prav nikogar, spregovoril o duhovnih delih usmiljenja.

O tej temi sem govoril na vatikanskem radiu in hkrati enkrat mesečno na prošnje določenih kaplanov tudi mladim iz rimske škofije.

Dela usmiljenja se v današnjem času zdijo vprašljiva, brezplodna, skoraj obtožbe vredna tema. Živimo v času prakse, učinkovitosti, storilnosti, neprofitnih in nevladnih organizacij, prostovoljstva, rezultatov, statistike ... Morda lahko te ostanke duhovnosti čisto mirno pospravimo globoko v klet, na odložišče z napisom »religija«, saj jih svet, zavezan socialnemu aktivizmu, prav nič ne pogreša.

Prijatelj mi je pravil, da je na sveti večer sodeloval kot prostovoljec pri raznašanju paketov rimskim brezdomcem, ob njem pa je bilo tudi več odraslih, ki so simpatizirali z nekim katoliškim gibanjem. Po končanem delu je opazil, da je ostalo še dovolj časa za polnočnico, in je izbrbljal: »Lepo, še na polnočnico bomo prišli!« Ostala četverica v avtu se je osuplo obrnila proti njemu: »Kakšno polnočnico?!« Ni bila v programu. Ni jih zanimala. Všeč jim je bilo to katoliško gibanje, niso pa hodili k maši. Tudi za božič ne. Njihov božič je bil v tem, da so obiskali brezdomce in se odpovedali večerji z družino.

Morda imajo prav. Morda za božič ni potrebno prav nobeno duhovno delo usmiljenja niti molitev niti polnočnica. Morda pa to ne drži.

Bil sem župnik in sem velikokrat stal ob postelji umirajočega človeka. Zelo sem si prizadeval, da sem sam obhajal pogrebe svojih župljanov. To nalogo sem prepuščal drugim samo takrat, ko so mi pokopavanje preprečile neodložljive obveznosti. Kajti rad sem pokopaval. Perspektiva konca je vrtala v meni, me razsvetljevala, mi spravila srce v pogon. Trenutek, ko se vse ponastavi, ko se prijateljstva in družinski odnosi zdijo povsem goli, upadli. Bolečina je pristna in ne moreš govoriti neumnosti. Morda zato, ker sem prvo pogrebno homilijo opravil na pogrebu svojega brata, ki je umrl v letalski nesreči. Morda zato, ker je prvi zakrament, ki sem ga kot duhovnik podelil, bilo bolniško maziljenje svojemu očetu. Pustil si je rasti tumor na želodcu, samo zato da je lahko bil navzoč na mojem duhovniškem posvečenju, naslednji dan pa je šel na operacijo, s katero so mu želodec odstranili. Zahvaljujem se Bogu, da imam to merilo: kar najbolj povzroča trpljenje, ni telo, marveč srce. Trpljenja ne povzroča bolečina, temveč pomanjkanje smisla. Ne dela ga smrt, ampak osamljenost.

Duhovna dela usmiljenja obravnavajo srce, nesmisel, osamljenost.

V preteklosti so se našli ljudje, ki so mislili, da je za človeka najpomembnejše, da zadosti svojim materialnim potrebam. Ker smo jih poslušali, moramo sedaj zlagati skupaj kose razbite družbe, ki se je razčlovečila, ker se je razduhovila.

V tistem času je pred mojo župnijsko cerkvijo našel svoj dom neki klošar iz Bolgarije. Vprašal sem ga, česa si želi, zdelo se mi je, da bi se želel vrniti domov k materi. Moje poznavanje bolgarščine je namreč precej omejeno. Organiziral sem mu potovanje domov. Po desetih dneh se

je vrnil. Nato so prišli čudoviti fantje iz škofijske Karitas, ki so govorili z njim. Peljali so ga v hostel. Dobil je posteljo, lahko se je umil in obedoval. Včasih je res prespal tam, pa na skrivaj odšel in se spet utaboril pred mojo cerkvijo. Veselo me je pozdravljaj z mojim imenom, ko sem vstopal ali odhajal. Le redko je prosil za denar in skoraj vedno je bil pijan.

Bolgarščine ne razumem, a sčasoma sem razumel, kaj je ta človek hotel v resnici. Da bi se ustavil in se z njim pogovarjal. Da bi vedel, kako mu je ime. Ime mu je Gheorghii. Pred nekaj dnevi so ga ponovno vkrkali v letalo za Bolgarijo, že drugič. Ne vem, če se bo vrnil.

Ni lahko klepetati z Gheorghijem. Zato sem napisal tole knjigo.

KAZALO

PREDGOVOR (p. Marko Ivan Rupnik).....	5
UVOD.....	9
USMILJENJE IN NADOMESTKI.....	13
Usmiljenje ni čustvo	15
»Drobovna« ljubezen do drugega.....	20
TELESNA IN DUHOVNA DELA USMILJENJA.....	29
Usmiljenje: Božje delo v človeku	30
Telo in duh.....	37
DUHOVNA DELA USMILJENJA.....	45
1. DVOMLJIVCEM PRAV SVETOVATI.....	47
Neskončno sosledje razpotij.....	47
Skušnja tiste kače v davnini	51
Gotovosti dvomljivca.....	57
Pot svetovalca	67
2. NEVEDNE UČITI	71
Potreba, da vemo	72
Izgrajevanje drugega	78
Učiti in vzgajati	80
Odprti za novo	84
Modrost, ki je človek nima	89
3. GREŠNIKE SVARITI.....	93
»Prepričati o grehu«	95
Svariti, ne obtoževati: dar razumnosti	98

Dar strahu božjega in popravljanje.....	103
Bratsko opominjanje.....	105
4. ŽALOSTNE TOLAŽITI.....	113
Smisel bolečine.....	115
Job in njegovi prijatelji.....	118
Resnična tolažba: usmeriti v polnost.....	122
Potolaženi, da bi tolažili.....	129
5. ŽALJIVCEM IZ SRCA ODPUSTITI.....	133
Potreba po odpuščanju.....	135
Poskusimo od vsega tega kaj razumeti.	135
Ogenj jeze.....	138
Samo Bog lahko odpušča.....	141
Čudovita zgodba o odpuščanju.....	146
6. NADLEŽNE LJUDI POTRPEŽLJIVO PRENAŠATI ..	151
Delo usmiljenja s predznakom nedokončanosti.....	153
Bližnjemu dati čas, da se pokesa.....	157
Nadležnež je Božji poslanec.....	164
Božji »ritem«.....	170
7. ZA ŽIVE IN MRTVE BOGA PROSITI	175
Bogu govoriti o ljudeh.....	177
Delo, ki izvira iz naše nemoči.....	181
Bistvena snov vseh ostalih del	186
Samo ljubezen ustvarja.....	189
ZAHVALE	193